

LÄNSSTYRELSEN
Stockholms län

Miljövårdsenheten
1:e byråingenjör
Anders Plenker-Tind
08 - 785 46 09

BESLUT

Datum

1989-08-25

1 (6)

Beteckning

11.1211-768-86
0188-02-033

Enligt sändlista

Ändring av föreskrifter samt fastställelse av skötselplan för naturreservatet Själbottna - Östra Lagnö i Österåkers och Norrtälje kommuner
(3 bilagor)

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

<u>Namn</u>	Naturreservatet Själbottna - Östra Lagnö
<u>Kommuner</u>	Österåker och Norrtälje
<u>Socken</u>	Ljusterö och Blidö
<u>Fastigheter</u>	Själbottna 1:3 och Östra Lagnö 1:170
<u>Lägesbeskrivning</u>	Ekonomiska kartan blad nr 119 13 och 119 14. Sjökort 712, båt-sportkort 712:2. Reservatet ligger i Stockholms norra skärgård cirka 25 km sydost om Norrtälje.
<u>Area</u>	cirka 530 ha
<u>Därav landarea</u>	cirka 150 ha
<u>Markägare</u>	Stiftelsen Stockholms Skärgård
<u>Naturvårdsförvaltare</u>	Stiftelsen Stockholms Skärgård

GRUND FÖR BESLUTET

Ärendet handläggning

Den 25 juni 1968 inrättade länsstyrelsen del av fastigheten Själbottna 1:3 i Norrtälje kommun som naturreservat. Därefter förvärvade Skärgårdsstiftelsen fastigheten Östra Lagnö 1:170 i Österåkers kommun. Den 21 december 1977 fattade länsstyrelsen beslut om att in-

...
...
rätta det gemensamma naturreservatet Själbottna - Östra Lagnö. Samtidigt fastställde länsstyrelsen en skötselplan för reservatet.

Den 28 april 1982 inrättade länsstyrelsen ett fågel-skyddsområde för Långnasholmarna vid Själbottna.

Under 1986 har Skärgårdsstiftelsen gjort en revidering av den tidigare skötselplanen. Fastställelsen av denna reviderade skötselplan har föranlett länsstyrelsen att se över reservatsbeslutet. Vissa mindre ändringar har därvid gjorts, bl a har tillträdesförbudet vid Långnasholmarna beslutats med stöd av 8 och 10 §§ naturvårdslagen och inte som tidigare med stöd av 14 § samma lag. Vissa smärre justeringar har gjorts av föreskrifterna.

Beskrivning av reservatet

Själbottna präglas av strövvänliga barrskogar av relativt låg ålder omväxlande med hållmarksområden. Inom öns inre delar utbreder sig omfattande kärrområden. Ett antal inägomarker har restaurerats och hävdas numera genom bete alternativt slåtter. Markvegetationen på ön är förutom inägorna relativt artfattig - blåbär och lingon dominerar. De mindre öarna öster om Själbottna uppvisar en betydligt rikare flora. I buskskiktet är bl a hägg, olvon, ek, berberis och idegran inte ovanliga och i fältskiktet finns bl a storrams och vattenmynta.

Inom de inre delarna av Östra Lagnö förhärskar tätvuxna äldre granskogar omväxlande med glesa hållmarkstallskogar samt mindre kärr och nyrar. Mot stränderna vidtar glesvuxna tallbestånd. Sydöstra delen karaktäriseras av torrlagda havsvikar med strandängs- och vassvegetation. Inägomarkerna ligger spridda över nordöstra delen av området.

Skyddade hamnvikar finns företrädesvis inom Själbottnaområdet. God badmöjligheter finns genom riklig förekomst av flata klippvallar inom bl a de östra delarna av såväl Själbottna som Östra Lagnö. Även de inre delarna av öarna är genom lättframkomliga stigar attraktiva för det rörliga friluftslivet. Östra Lagnö kan genom förekomsten av bilväg också nås från landsidan.

Inom området finns delar med mycket stora ornitologiska värden.

Ändamålet med naturreservatet

Ändamålet med reservatet är att genom jord- och skogsbruksåtgärder restaurera och vårda ett omväxlande och för friluftslivet attraktivt skärgårdslandskap. En art- och individrik fauna och flora skall eftersträvas. Reservatet skall användas i sitt naturliga skick utan större anläggningar för friluftslivet. Ett begränsat antal sopmajor kan uppföras. Områdets ornitologiska värden skall särskilt beaktas och tillvaratas.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 12 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025 och ändrad 1982:1097) ändrar länsstyrelsen sitt tidigare meddelade beslut den 21 december 1977 (dnr 11.1211-302-75) om inrättande av naturreservatet Själbottna - Östra Lagnö. Samtidigt upphäver länsstyrelsen sitt tidigare meddelade beslut den 28 april 1982 (dnr 11.122-342-82) om bildande av fågelskyddsområdet Långnäsholmarna. (Motsvarande föreskrifter finns numera nedan med stöd av 8 och 10 §§ naturvårdslagen.)

Från den dag då ändringsbeslutet vinner laga kraft kommer beslutet att ha följande lydelse.

NAMN

Naturreservatets namn skall vara **Själbottna - Östra Lagnö**. Naturreservatets utsträckning framgår av bifogad översiktskarta.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen och 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet.

- A) Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägarens och andra sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter i lagar och författningar är det förbjudet att

1. på land eller i vatten bedriva täkt samt annan verksamhet som förändrar området topografi som att gräva, spränga, borra, schakta eller utföra annan markbearbetning

2. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel
3. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
4. anlägga campingplats, tältplats eller lägerplats
5. uppföra stängsel eller andra hägnader med undantag för staket kring bebyggd tomtplats. Dock får erforderliga hägnader sättas upp för betesdjur under förutsättning att genomgångar anordnas så att allmänhetens tillträde inte avsevärt försvåras
6. inplantera för området främmande träd eller vilda djur
7. avverka träd eller buskar eller utföra andra skogliga åtgärder utöver vad som anges i bifogad fastställd skötselplan (bilaga 3).
8. uppföra helt ny byggnad eller utföra till- eller påbyggnad. Länsstyrelsen kan dock lämna tillstånd till ekonomibygnad som erfordras för reservatets skötsel samt för sanitära anordningar
9. anlägga brygga
10. under tiden 1 februari - 15 augusti beträda eller befara de land- och vattenområden (fågelskyddsområden) som framgår av bifogad karta (bilaga 2). Föreskriften skall dock inte utgöra hinder mot att kustbevakningen i tjänsteärende, polismyndigheten i tjänsteärende samt personal jämte medhjälpare som har ansvar för naturvårdsförvaltningen av reservatet i tjänsteärende beträda eller befara området

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbudet att

11. anlägga stig, väg eller parkeringsplats
12. dra fram mark- eller luftledning samt vattenkabel.

B) Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägarens och andra sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att trygga ändamålet med reservatet förpliktas markägaren och andra sakägare med särskild rätt till

marken tåla att de åtgärder vidtas inom reservatet som anges i bifogad fastställd skötselplan (bilaga 3).

C) Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, rista, spränga eller måla
2. under tiden 1 februari - 15 augusti beträda eller befara de land- och vattenområden (fågelskyddsområden) som framgår av bifogad karta (bilaga 2)
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar samt skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp växter såsom ris, örter, gräs, mossor eller lavar
4. störa djurlivet (t ex genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräl- och groddjur)
5. medföra hund som inte är kopplad
6. ställa upp husvagn
7. tälta mer än två dygn i följd på samma plats
8. för längre tid än två dygn i följd förankra båt vid samma strand
9. göra upp öppen eld
10. framföra motordrivet fordon annat än på anvisade vägar
11. parkera annat än på särskilt anvisade platser.

D) Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

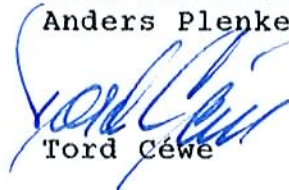
1. Naturvårdsförvaltaren skall vara Stiftelsen Stockholms Skärgård. Vid förvaltningen skall samråd fortlöpande äga rum med länsstyrelsen.

2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogade skötselplan (bilaga 3). När detta beslut har vunnit laga kraft upphör samtidigt den tidigare av länsstyrelsen fastställda skötselplanen att gälla.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljö- och energidepartementet enligt bilaga 1.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit miljövårdsdirektören Tord Céwe, beslutande, länsassessorn Karl Henrik Ziefvert, länsarkitekten Daniel Nordström, överlantmätaren Torsten Algrim, länsantikvarien Jan Bertil Schnell samt förste byråingenjören Anders Plenker-Tind, föredragande.

Tord Céwe

Anders Plenker-Tind

Bilagor

Hur man överklagar	Bilaga 1
Översiktskarta över reservatet och karta över fågelskyddsområdet Långnäsholmarna	Bilaga 2
Skötselplan	Bilaga 3

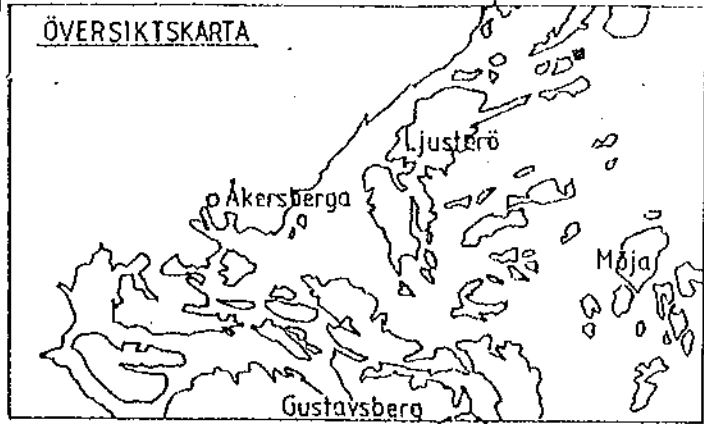
SÄNDLISTA

Akten 2 ex
Stockholms läns författningssamling, länskungörelserna
Statens naturvårdsverk, Box 1302, 171 25 SOLNA, delgkv
Skärgårdsstiftelsen, Box 7669. 103 94 STOCKHOLM, delgkv
Norrtälje kommun, Box 200, 761 22 NORRTÄLJE, delg kv
Österåkers kommun, Box 501, 184 00 AKERSBERGA, delg kv
Skogsvårdsstyrelsen, Drottninggatan 7, 752 20 UPPSALA
Planenheten
Juridiska funktionen
Lantmäterienheten (efter laga kraft)
Kulturmiljöenheten

FÅGELSKYDD SOMRÅDE LÅNGNÄSHOLMARNAS

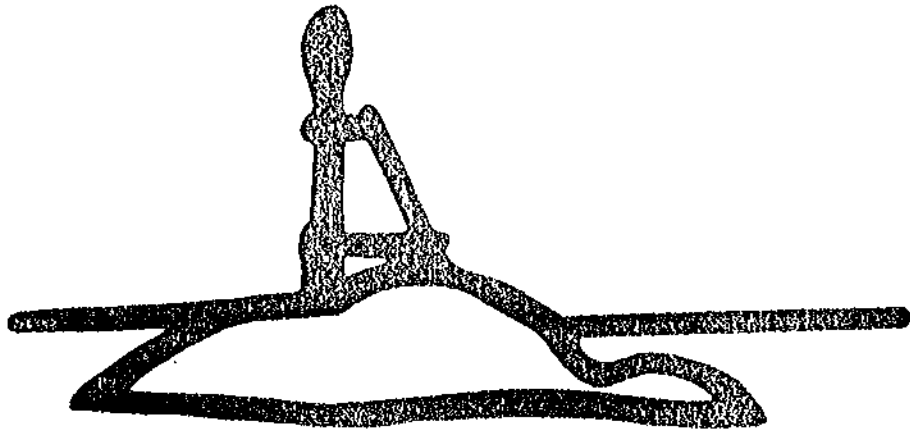
Bilaga 2:b.

(Tillhör länsstyrelsens beslut
1989-08-25 med D.nr. 11.1211-
-768-86).

Teckenförklaring

≡ Fågelskyddsområdets gränser.
Förbud att landstiga på öarna
samt att färdas på vattenområdet
inom markerat område under tiden
12-15.8

SKÖTSELPLAN

FÖR

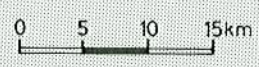
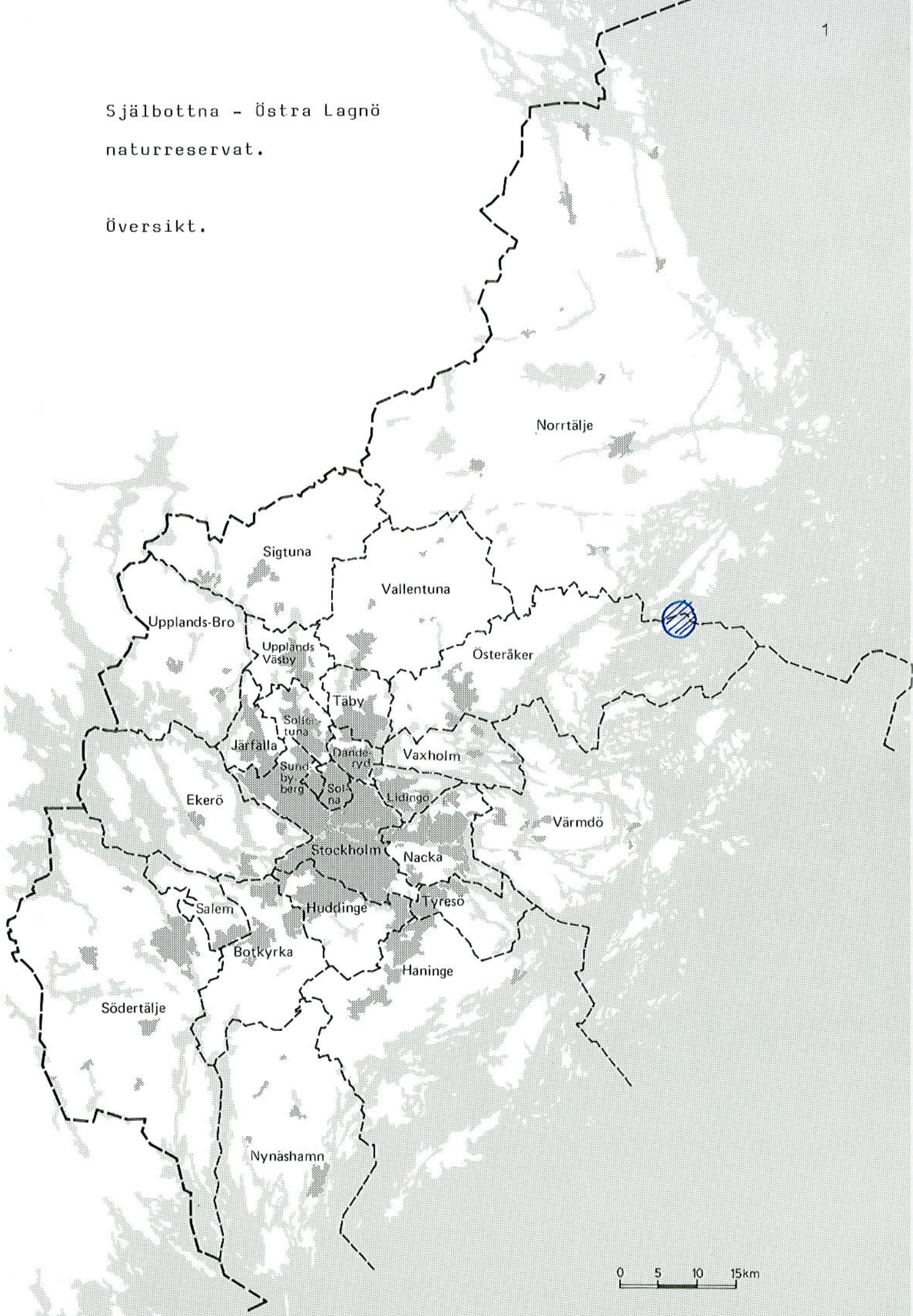
SJÄLBOTTNA - ÖSTRA LAGNÖ NATURRESERVAT

Skötselplanen fastställd
1989-08-25 av
länsstyrelsen i Stockholms län

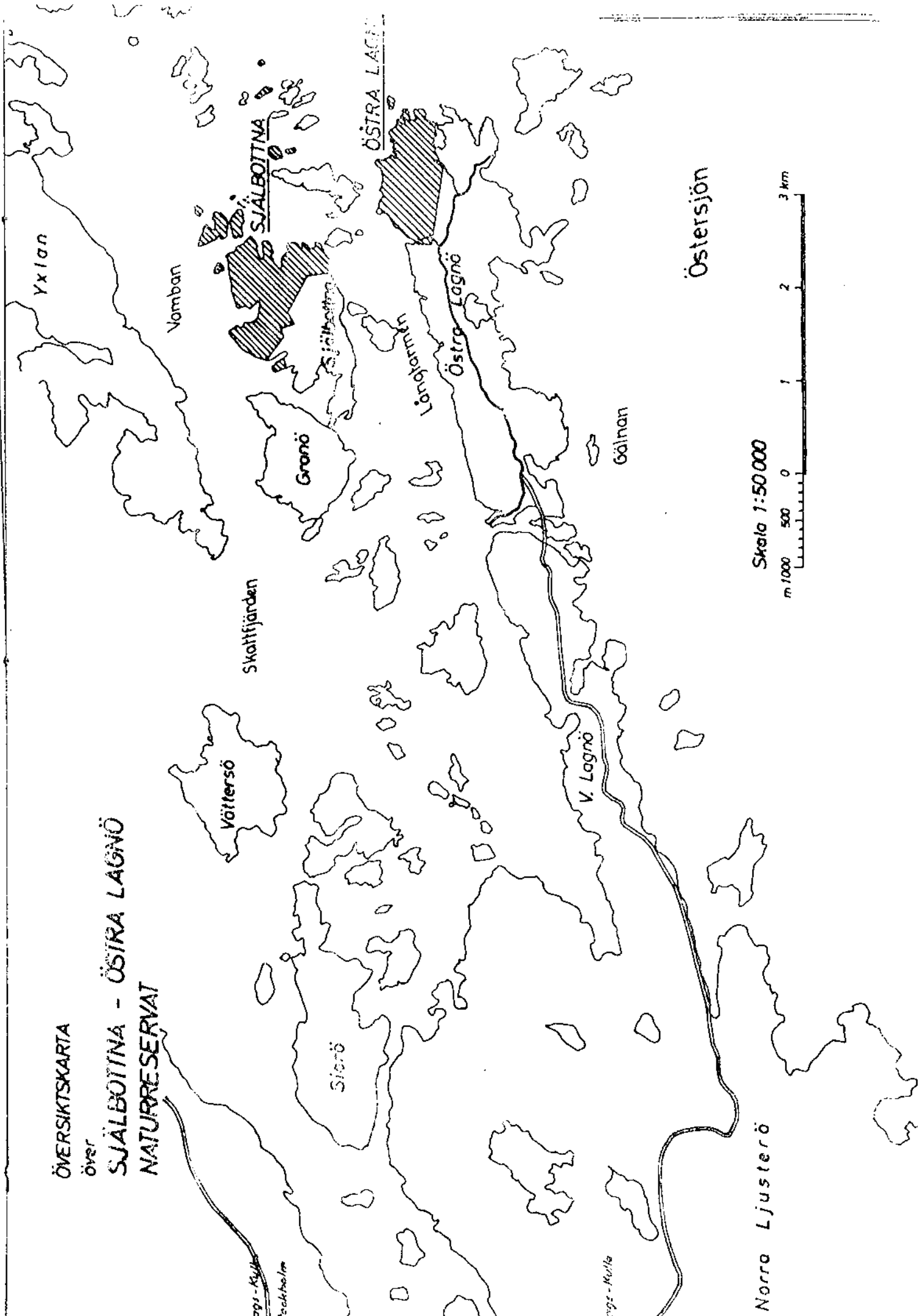
STIFTELSEN
STOCKHOLMS SKÄRGÅRD

Själbottna - Östra Lagnö
naturreservat.

Översikt.

ÖVERSIKTSKARTA
 över
 SJÄLBOTTNA - ÖSTRA LAGNÖ
 NATURRESERVAT

Skala 1:50 000

Östersjön

Norro Ljusterö

Yxlan

Nornan

Skattfjärden

Vättersö

Sierö

Själbottna

Granö

Langhamn

Östra Lagnö

V. Lagnö

Gälman

ÖSTRA LAGNÖ

Lags - Kulle
 Stekholm

Lings - Kulle

INNEHÅLLSFÖRTECKNING		Sid.
I	ALLMÄN BESKRIVNING	5
1.	ADMINISTRATIVA DATA	5
2.	FÖRESKRIFTER	5
3.	ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN	5
3.1	Naturförhållanden	5
3.1.1	Geologi och topografi	5
3.1.2	Vegetation	6
3.1.3	Djurlivet	8
3.2	Markanvändning	8
3.2.1	Skogsmark	8
3.2.2	Jordbruksmark	8
3.2.3	Jakt	8
3.2.4	Fiske	8
3.3	Faunavård	9
3.4	Byggnader och anläggningar	9
3.5	Tillgänglighet	9
3.6	Störningskänslighet	9
3.7	Anordningar för friluftslivet	10
II	PLANDEL	11
1.	DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN	11
1.1	Övergripande mål	11
1.2	Generella riktlinjer och åtgärder	11
1.2.1	Vård av inägomarker	11
1.2.2	Vård av skogsmarken	11
1.2.3	Landskapsvård	12
1.2.4	Jakt	12
1.2.5	Fiske	13
1.2.6	Faunavård	13
1.2.7	Disposition och skötsel av vattenområdet	13
1.2.8	Byggnader och anläggningar	13
2.	ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRI- LUFTSLIV	13
2.1	Övergripande mål	13

	Sid	
2.2	Riktlinjer och åtgärder	14
2.2.1	Tillgänglighet	14
2.2.2	Friluftsanordningar	14
2.2.3	Information	14
2.2.4	Utmärkning av reservatets gräns	14
2.2.5	Samråd	14
3.	TILLSYN	14
4.	DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER	15
5.	FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN	15
6.	SKÖTSELOMRÅDEN	15

Bilagor

Kartor

19-24

Reservatsbeslut

I ALLMÄN BESKRIVNING1. ADMINISTRATIVA DATA

<u>Skyddsform</u>	Naturreservat
<u>Beslutsdatum</u>	1968-06-25 och 1977-12-21
<u>Registerområde</u>	B 225
<u>Kommuner</u>	Norrtälje och Österåker
<u>Läge</u>	Ekonomiska kartan: 119 14 Topografiska kartan: 11 J Norrtälje SV Sjökort 612 Reservatet ligger i Stockholms norra skärgård c:a 23 km sydost Norrtälje
<u>Area</u>	C:a 530 ha
<u>Därav landarea</u>	C:a 150 ha
<u>Fastigheter</u>	Själbottna 1:3, Östra Lagnö 1:170
<u>Markägare</u>	Stiftelsen Stockholms Skärgård
<u>Naturvårdsförvaltare</u>	Stiftelsen Stockholms Skärgård

Grund för beslutet samt ändamålet med naturreservatet återfinns i reservatsbeslutet, bilaga 2.

2. FÖRESKRIFTER

Återfinns i reservatsbeslutet.

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN3.1 Naturförhållanden3.1.1 Geologi och topografi

Öarnas berggrund består mestadels av gnejs och granit. Terrängen är kuperad och höglänta hållmarker bevuxna med gles tallskog omväxlar med lägre sedimentrika partier vanligtvis uppodlade till åker eller bevuxna med lövskog.

3.1.2 Vegetation

Allmänt

Själbottna präglas av barrskogar av relativt låg ålder omväxlande med stora hållmarksområden.

Ett antal inägomarker finns spridda inom norra delen av reservatet. Dessa har nu restaurerats och hävdas genom betesdrift. Markvegetationen är förutom på inägorna relativt artfattiga - blåbär och lingon dominerar. De mindre öarna öster om Själbottna uppvisar en betydligt rikare flora. I buskskiktet är bl a hägg, olvon, ek, berberis och idegran inte ovanliga och i fältskiktet märks bl a storrams, vattenmynta m m.

Östra Lagnö domineras inom de inre delarna av äldre, tätvuxen barrskog, omväxlande med glesa hållmarkstallskogar och mindre kärr och myrar. Mot sydost karaktäriseras området av torrlagda havsvikar med strandängs- och vassvegetation. Inägomarkerna är små och utspridda.

Skogen

Skogen på Själbottna präglas av huggningar redan under seklets början, vilket gör att området nu karaktäriseras av bestånd i 50-70-års åldern. Under 1950- och 60-talet har det utförts hårda gallringar i de äldre delarna av skogen. Detta har medfört en del glesa och luckiga bestånd med lågt virkesinnehåll.

På skogsvårdssidan har röjning, hyggesrensning och plantering intensifierats.

Skogen på Östra Lagnö omfattas av stora arealer äldre skog, vilka tidigare inte skogsvårdats på 20-30 år. Inom den västra delen finns några äldre hyggen som är upptagna under 1950-60-talet. Östra delen har ett ganska stort inslag av löv med bl a björk, asp, al, ask och lönn. Runt inägorna finns det flera storvuxna ekar.

Omfattande landskaps- och skogsvårdande röjningar har gjorts, men ytterligare insatser erfordras.

Inägomarken

De öppna markerna på Själbottna var vid Skärgårdsstiftelsens förvärv av området år 1967 starkt igenvuxna och förbuskade. Genom tidigare ägares försorg hade viss betning skett, men detta hade dock inte kunnat stoppa den påbörjade igenväxningen. I åkerkanter och diken var inväxningen av träd och buskar allvarlig. Ört- och gräsfloran hade utarmats på grund av ljusbrist och även påverkats av den påbörjade försumpningen.

I initialskedet utförde här Skärgårdsstiftelsen i samarbete med Hushållningssällskapet omfattande röjningar av inägomarkerna. Områdena röjdes fria från träd och buskar och inhägnades med fårstängsel. Fällorna är relativt stora och inrymmer såväl öppen mark som skog. I inledningsskedet transporterades får från stiftelsens jordbruk på Arholmaner till bete på Själbottna. Emellertid medförde det stora avståndet svårigheter för transporter och tillsyn, varför på senare år enskilda lantbrukare i närheten av området nyttjat markerna för får- och nötbete.

Inägorna är nu genom röjningarna och betet överlag i relativt gott skick.

Reservatets sydligaste inäga är dock inte inhägnad och således ej betad. Här har inväxande träd och buskar under 15-20 års tid utvecklats relativt långt.

De många säsonger i följd som Själbottna betats med får har medfört vissa problem. Främst är markerna infekterade med fårens inälvparasiter. Därtill har beteseffekten på de öppna markerna genom för lågt antal djur varit otillräcklig.

- - - - -

På Östra Lagnö finns ett stort antal små och spridda odlingsmarker. Dessa hade inte hävdats sedan början av 1960-talet.

Vid Skärgårdsstiftelsens förvärv av området år 1975 var samtliga inägomarker starkt igenvuxna med busk och sly. Igenväxningen var kraftigast i åkerkanter och i diken, vilket också medfört en avsevärd försumpning. Efter restaurering av det gamla odlingslandskapet har man nu erhållit ett vackert och attraktivt område.

3.1.3 Djurlivet

Djurlivet är det för mellanskärgården normala, d v s det finns rådjur, räv, hare och grävling. Vissa år finns även älg på öarna. Huggorm och snok är vanliga. Fågellivet är rikt på de mindre öarna, bl a häckar ejder, skrak, svärta, vigg och olika mås- och trutfåglar. Inom området häckar även rovfågel. Gråsäl och utter fanns tidigare men är numera borta.

3.2 Markanvändning

3.2.1 Skogsmark

Ett naturvårdsinriktat skogsbruk i mindre skala bedrivs på öarna. Vissa delar av den produktiva skogsmarken är undantagna härifrån och avsatta som naturskog.

3.2.2 Jordbruksmark

Något egentligt jordbruk bedrivs inte inom reservatet. Inägorna vårdas och hålls öppna genom betesdrift. Betet är utarrenderat.

3.2.3 Jakt

Tillsynsman svarar för jaktvården inom området.

3.2.4 Fiske

Fiskerätten är skiftad dels på stiftelsen dels på enskilda omkringliggande fastigheter.

Yrkesfisket är utarrenderat.

Möjlighet finns för kringboende att köpa fiskekort för visst nätfiske.

3.3 Faunavård

Under vinterhalvåret sker utfodring av rovfågel genom utläggning av åtlar.

Inom reservatet finns ett fågelskyddsområde.

Viss utfodring sker vintertid av främst klövvilt genom fällning av asp, utsättning av saltsten m m.

På Själbottnas sydligaste inäga, vilken ej hävdas genom bete, har anordnats en form av viltåker.

3.4 Byggnader och anläggningar

På Själbottna har anordnats:

- Sopmajor (tc + sopställ) vid Norrviken, Långviken, Båtviken och Vadören
- Sopställ vid ångbåtsbryggan
- Telefonautomat vid ångbåtsbryggan
- Vattenbrunn vid ångbåtsbryggan
- Sopbod för mellanlagring av avfall vid Vadören.

På Östra Lagnö finns:

- Sopmajor (tc + sopställ) vid parkeringen, Gannskärsudden och Brännholmen
- En lada samt ett mindre fritidshus och brygga på arrenderad tomt .

3.5 Tillgänglighet

Själbottna nås med reguljär båt från Stockholm (Nybroviken).

Östra Lagnö nås med bil eller reguljär buss (nr 626) från Östra Station i Stockholm.

3.6 Störningskänslighet

Under våren och försommaren är fågellivet störningskänsligt.

Ett mindre område har avsatts som fågelskyddsområde med tillträdesförbud 1 februari till 15 augusti.

3.7 Anordningar för friluftslivet

Inom reservatet finns sopmajor, telefon, vattenpump samt parkeringsplatser.(2 st).

Ett antal reservatsskyltar finns som upplysning. Fågelskyddsområdet är också uppskyltat.

En informationsfolder finns över reservatet. Det presenteras också i "Pärlor i Stockholms skärgård" samt i "Skärgårds-handboken".

Foldern samt "Pärnan" finns bl a att tillgå i Informationslådor inom reservatet.

Stora Informationstavlor finns på strategiska platser.

II PLANDEL1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN1.1 Övergripande mål

Den övergripande inriktningen för skötseln av området ska vara att genom jord- och skogsbruksverksamhet restaurera och vårda ett omväxlande och attraktivt kultur- och skogslandskap, samt att befrämja en art- och individrik fauna och flora.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder1.2.1 Vård av inägomarker

- * Markerna ska hållas öppna och hävdas genom bete eller slåtter. Upplöjning av vissa delar, kan efter överenskommelse med stiftelsen medges.
 - * Beträffande betesdjur är kombinationen med får och nötkreatur ur naturvårdssynpunkt att föredra. De två djurslagen kompletterar varandra väl genom delvis olika betesval.
 - * Inom delar som plöjs upp för anläggning av betesvall får handelsgödsel användas. Kemiska bekämpningsmedel, kalk och gödselmedel får inte användas på gräsmarken i övrigt.
 - * Skogsbrynen ska röjas så de blir omväxlande och bildar en ljus öppen övergång mellan skog och öppen mark. Bärande buskar ska särskilt gynnas med tanke på djurlivet.
- När brynet gränsar till gödslad mark får gödselmedel inte hamna i brynet.

1.2.2 Vård av skogsmarken

Skogsskötseln baserar på Skogsstyrelsens anvisningar rörande hänsyn till naturvårdens intressen enligt 1 § skogsvårdslagen. Härutöver skall följande åtgärder och preciseringar iakttagas och användas:

- * Skogen ska inriktas på olikåldrighet samt variation i trädslagen genom den typ av skogsbruk som var vanlig under självhushållningens tid, d v s ett skogsbruk av blädningstyp.

- * Hällmarker, berg, kärr, myrar m m undantages helt från avverkningsåtgärder.
- * Större växtliga ungskogsgrupper lämnas för att växa in i det blivande beståndet.
- * Fröträäd skall där så är möjligt kvarlämnas, och nya bestånd omläggas genom självföryngring.
- * Befintliga stigar skall hållas fria från igenväxning och avverkningsavfall. På mindre öar och vid stränder, badberg och båtvikar m m tas hindrande vindfällena tillvara.
- * Drivning bör om möjligt ske på tjälad mark. Markskador skall snarast lagas. Terrängtransport av virke får endast ske med häst, winsch, mindre traktor eller dylikt.
- * Inplantering av för området främmande trädslag får ej förekomma. Gödsling och kemisk bekämpning får ej utföras.
- * Skogsbete ska ske inom betesfållorna.
- * Träd som bär spår av lövtäkt ska frihuggas och hamlas.

1.2.3 Landskapsvård

- * Stigar ska hållas öppna genom röjning.
- * Vid båtvikar kan röjningar utföras för att underlätta tilläggningar och framkomlighet.
- * Röjningar för att förbättra eller vidmakthålla utsikter från strategiska platser kan också göras.

1.2.4 Jakt

- * Jakt får endast ske i form av jaktvård. För denna svarar tillsynsman enligt särskilt avtal och instruktion.

- * På kobbar och skär av betydelse för markhäckande sjöfågel kan jakt ske på rävar, grävling och mink.

1.2.5 Fiske

- * Fiske får ske enligt gällande lagstiftning, dock får fiske inte ske inom fågelskyddsområdet under skyddstiden.
- * Visst fiske med nät får upplåtas till kringboende.
- * Tillsynsman äger rätt till fiske.
- * Yrkesfisket kan utarrenderas till skärgårdsbor.

1.2.6 Faunavård

- * Fågelskyddsområdet har tillträdesförbud för allmänheten från 1 februari till 15 augusti. Fågelskyddsområdet ska skyddas och bojas.
- * Under vinterhalvåret ska utfordring ske av rovfågel med åtel, samt av klövvilt med asp, saltsten etc.
- * Viltåker bör anläggas på Vadörsängen. På Östra Lagnö bör ett viltvatten anläggas.

1.2.7 Disposition och skötsel av vattenområdet

- * Inga ytterligare anordningar såsom angöringsbojar, bryggor etc får anläggas.

1.2.8 Byggnader och anläggningar

Sopmajorna, telefon, brunn och P-platser ska användas av allmänheten.

Sopbod med därtill hörande brygga används av tillsynsman för reservatets skötsel.

Byggnader och anläggningar ska underhållas väl.

2. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Reservatet ska disponeras i sitt naturliga skick utan större anläggningar för friluftslivet. Ett begränsat antal sopmajor

ska finnas samt även tillgång till färskvatten och telefon.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet

Reservatet nås dels med egen båt dels med reguljär båttrafik (Själbottna) eller bil alt. reguljär buss (Östra Lagnö).

2.2.2 Friluftsanordningar

Ett antal sopmajor ska finnas inom området. Tillsynsman tömmer dessa och mellanlagrar avfallet i sopbod. Därifrån hämtas detta av kommunens entreprenör.

2.2.3 Information

Information om reservatet ska finnas på reservatsskyltar, i folder samt på informationstavlor. Trycksakerna ska tillhandahållas i informationslådor på reservatet.

2.2.4 Utmärkning av reservatets gräns

Reservatets gräns ska utmärkas enligt svensk standard.

2.2.5 Samråd

Samråd ska kontinuerligt ske med länsstyrelsen.

3. TILLSYN

Tillsynen av reservatet sköts sedan en följd av år av Sten Söderlund, Långvik, Möja. Denne disponerar egen båt mot ersättning. Båten är utrustad med VHF-telefon, PR-radio, radar, sjukvårdsutrustning, brandsläckningsutrustning, räddningsflotte m m.

Som stiftelsens skärgårdsserviceman inom området tjänstgör Sture Andersson, Västra Lagnö, Ljusterö.

Vid arbetstoppar vid större röjningsarbeten etc inhyres extra arbetskraft.

Nuvarande lösning fungerar bra och bör vara tillräcklig för de närmaste åren. Dock kan extra arbetskraft behöva anlitas i större utsträckning än tidigare.

4. DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER, UPPFÖLJNING

Regelbunden uppföljning av skötselnyttan, av utförda åtgärder och deras effekt ska ske, med syfte att skapa underlag för bedömningar av åtgärdernas effekt, kostnader etc. Se bifogade mall för uppföljning av skötselnyttan.

Tillsynsman ska månatligen avlämna arbetsrapport.

5. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Stiftelsen Stockholms Skärgård svarar till största delen för kostnaderna. Visst bidrag erhålles från naturvårdsverket för restaurering av odlingsmarkerna samt för fågelskyddsområdets bevakning och skötsel.

6. SKÖTSELOMRÅDEN

Naturreservatet har indelats i ett antal skötselområden, för vilka har angivits Beskrivning, Mål och Skötselåtgärd.

I samtliga fall gäller de Allmänna riktlinjer som angivits ovan i planen.

Skötselområde 1: Själbottna, inägor.

Beskrivning: Öppen inägomark på norra delen av Själbottna.

Mål: Öppen inägomark med gynnande av den naturliga fodermarkens flora och vegetation.

Åtgärder: Årligt bete eller slätter.
Vissa delar av marken kan efter överenskommelse med stiftelsen plöjas upp och sås i.

Skötselområde 2: Själbottna, Vadörsängen.

Beskrivning: Delvis igenvuxen inäga på Vadören, sydöstra Själbottna.

Mål: Viltåker.

Åtgärder: Fortsatt röjning av inägorna med inriktning på viltet. Bärande och skyddande buskage och träd lämnas. Anläggande av viltåker i den västra delen. Området kan temporärt betas. Inhägnas dock ej permanent.

- Skötselområde 3: Själbottna, skogsmark.
- Beskrivning: Omväxlande produktiv skogsmark och hållmarksskog.
- Mål: Skogsmark med tillämpande av äldre skogsbruksmetoder.
- Åtgärder: Naturvårdsinriktat skogsbruk - enligt riktlinjerna i punkt 1.2.2.
Sopmajor, information etc i båtvikarna.
- Skötselområde 4: Själbottna, Långnäsholmarna.
- Beskrivning: Skogklädda holmar med stora ornitologiska värden.
- Mål: Skogklädda holmar. Vegetationen får utvecklas fritt. Fågelskyddsområde.
- Åtgärder: Kontinuerlig tillsyn av området. Årlig bojning av gränsen i vattnet.
- Skötselområde 5: Själbottna, holmarna öster om ön.
- Beskrivning: Lövskogklädda mindre holmar.
- Mål: Vegetationen får utvecklas fritt.
- Åtgärder: Inga
- Skötselområde 6: Själbottna, Vadören.
- Beskrivning: Skogsparti på sydöstra delen av Själbottna.
- Mål: Område reserverat för reservatets skötsel. (Sopbod m m.)
- Åtgärder: Hit förläggs ev tillskott av byggnader som erfordras för reservatets skötsel.
- Skötselområde 7: Östra Lagnö, inägor.
- Beskrivning: Öppen inägomark.
- Mål: Öppen inägomark.
- Åtgärder: Årligt bete eller slåtter. Vissa delar av marken kan efter överenskommelse med stiftelsen plöjas upp och sås i.
- Skötselområde 8: Östra Lagnö, hagmark.
- Beskrivning: Hagmark
- Mål: Hagmark
- Åtgärder: Årligt bete. Røjning vid behov.

Skötselområde 9: Östra Lagnö, skogsmark.

Beskrivning: Omväxlande produktiv skogsmark och hållmarksskog.

Mål: Skogsmark.

Åtgärder: Naturvårdsinriktat skogsbruk - enligt riktlinjerna i punkt 1.2.2.

Sopmaja vid Gannskärsudden.

Skötselområde 10: Östra Lagnö, naturskog.

Beskrivning: Olikartade blandbestånd med tall, gran, asp, björk och ek. Tätvuxet. Ålder 90-100 år.

Inslag av mindre kärr och hållmarkspartier.

Mål: Naturskog. Vegetationen får utvecklas fritt.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde 11: Östra Lagnö, lövskog.

Beskrivning: Lövskog runt inägomarkerna, viktig för djurlivet, bl a hålbbyggande fåglar.

Mosaikartade partier av äldre och yngre lövskog med bl a asp, ek, björk och hassel.

Även tall och gran i viss mån.

Mål: Lövskog för djurlivet, bl a hålbbyggande fågel.

Åtgärder: Överhållning av äldre träd. Kvarlämnande av torrträd och vindfällen.

Röjning i vissa tätare slypartier.

Skötselområde 12: Östra Lagnö, Brännholmen.

Beskrivning: Brännholmen, udde mot Husaröleden.

Välbesökt för bad och tältning.

Mål: Område för bad och tältning.

Åtgärder: Underhåll genom röjning och markstädning.

Tältning på anvisade platser.

Sopmaja.

Skötselområde 13: Östra Lagnö, Svartlöga-grundet och Alören.

Beskrivning: Fågelskär

Mål: "

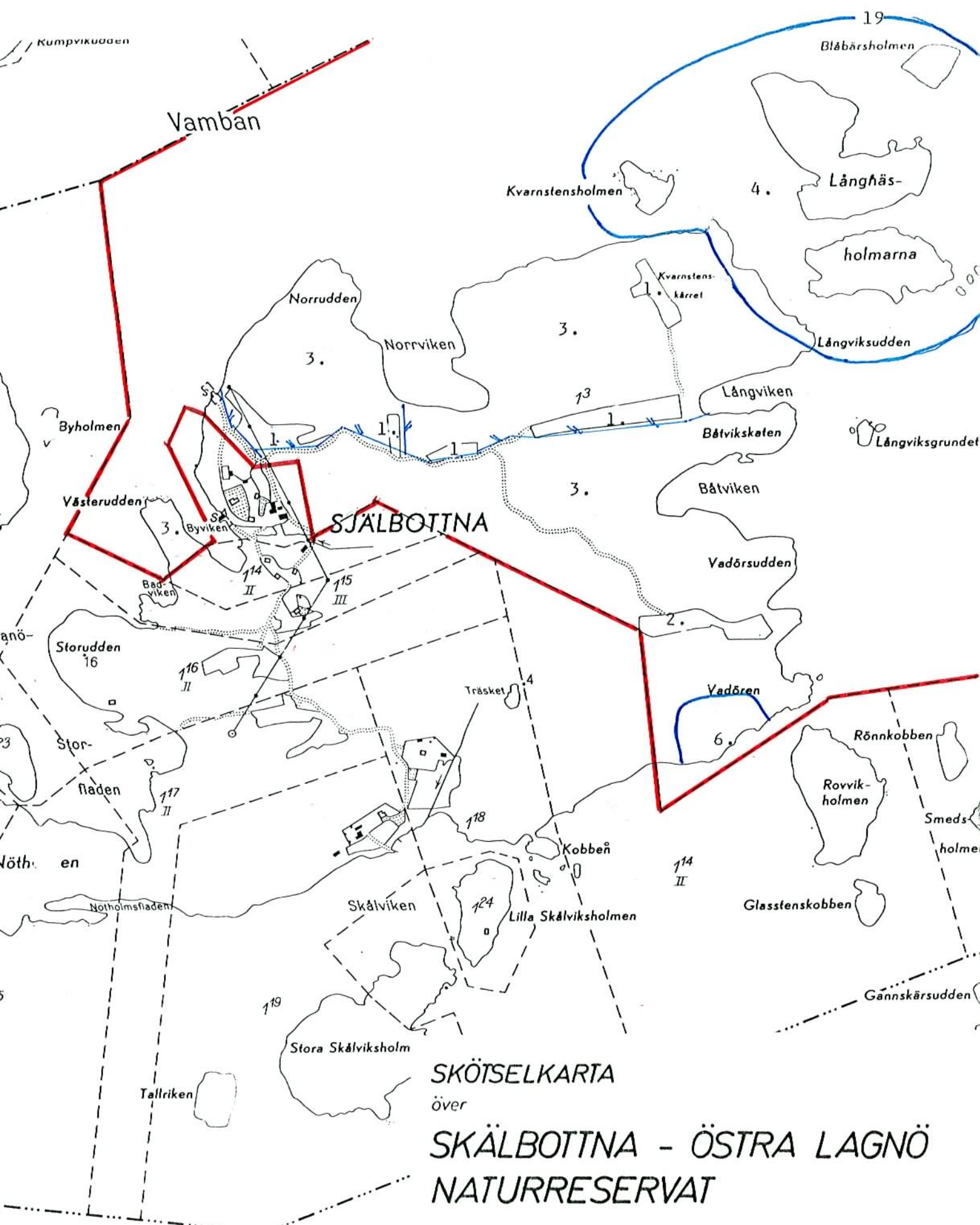
Åtgärder: Inga

Skötselområde 14: Östra Lagnö, parkeringsplatser.

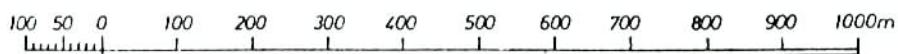
Beskrivning: Parkeringsplatser (2 st) för totalt c:a 35 bilar.

Mål: Parkeringsplatser.

Åtgärder: Vid den östra ska finnas sopmaja och information, vid den västra sopställ och information. Denna plats användes vid behov när den östra är fullbelagd. Den västra platsen kan utbyggas ytterligare.

Stiftelsen Stockholms Skärgård

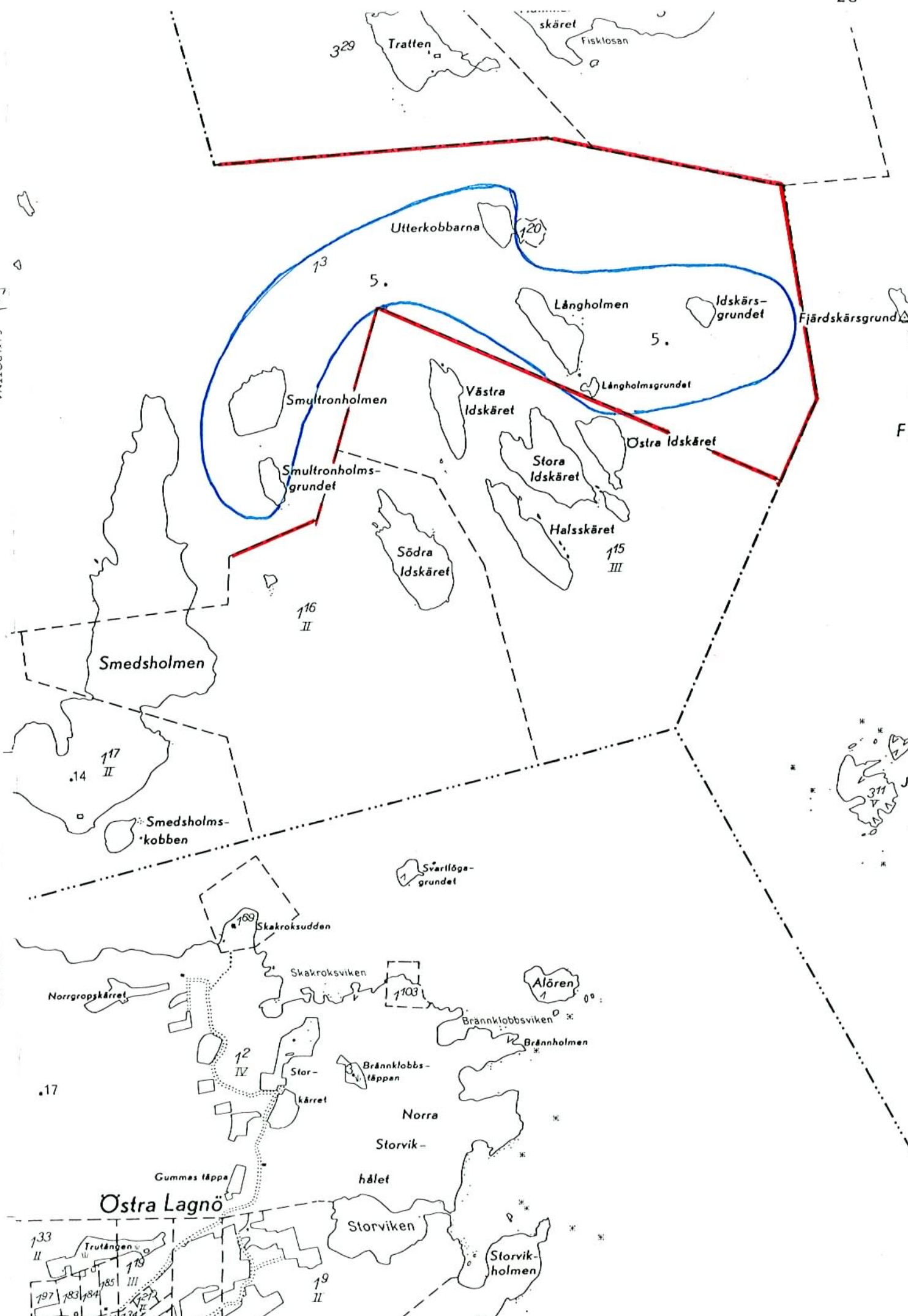
Skala 1:10 000

9°34'

SJÄLBOTTNA

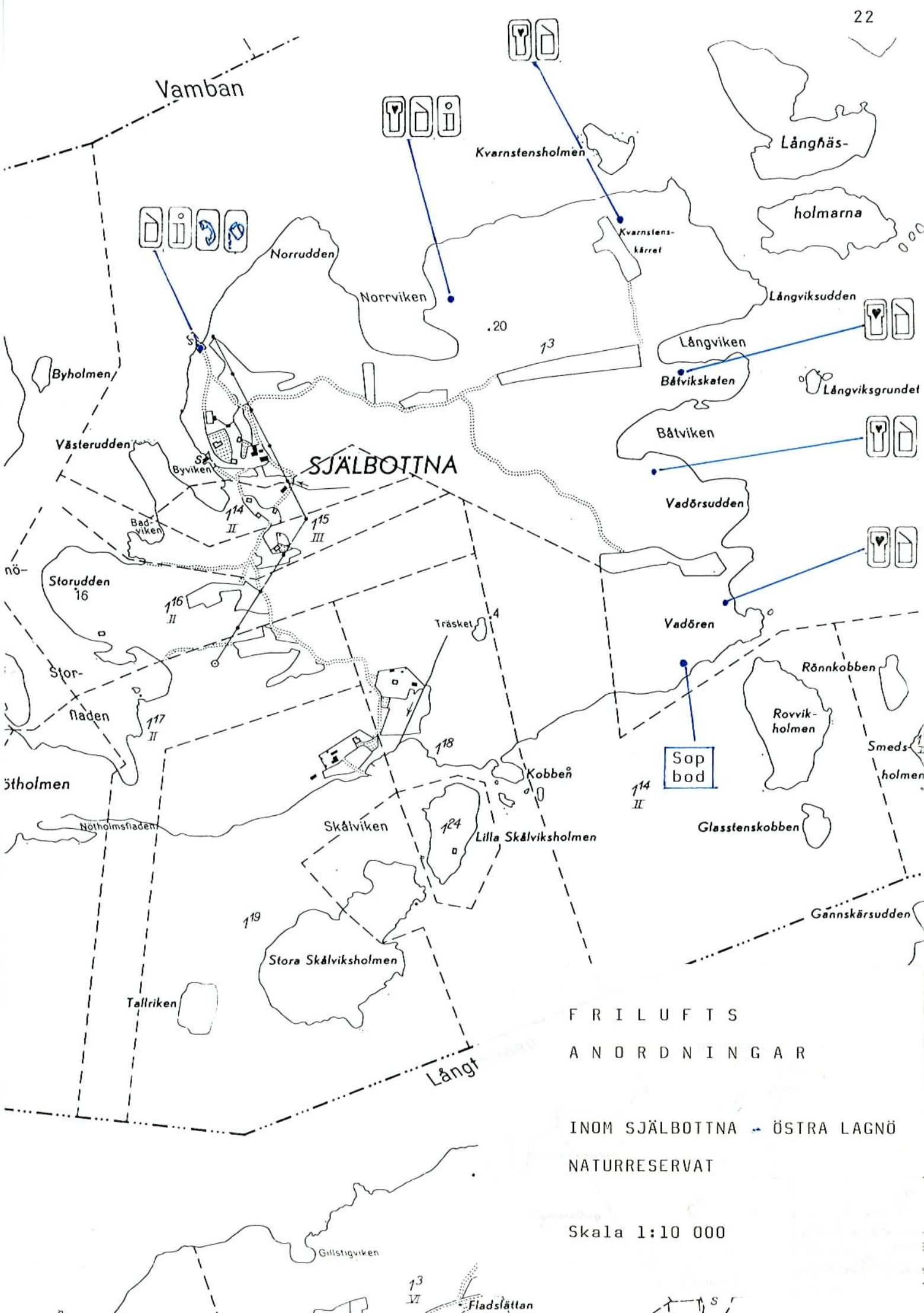
BLIDO S/N
BLIDO K/N

LUSTERÖ S/N
LUSTERÖ K/N

Fjä

Jutg

FRILUFTS
ANORDNINGAR

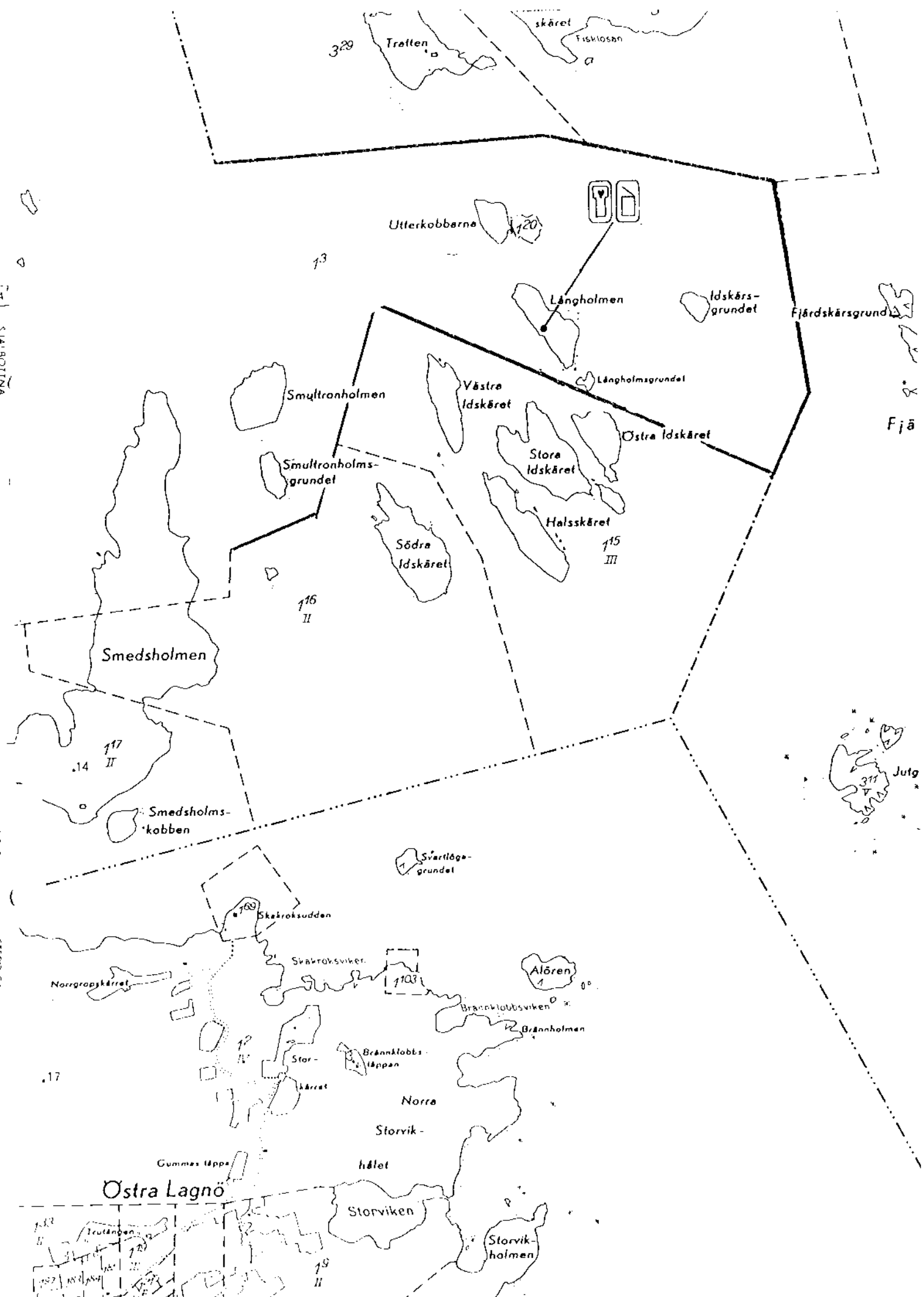
INOM SJÄLBOTTNA - ÖSTRA LAGNÖ
NATURRESERVAT

Skala 1:10 000

34
SVALBOTTINA

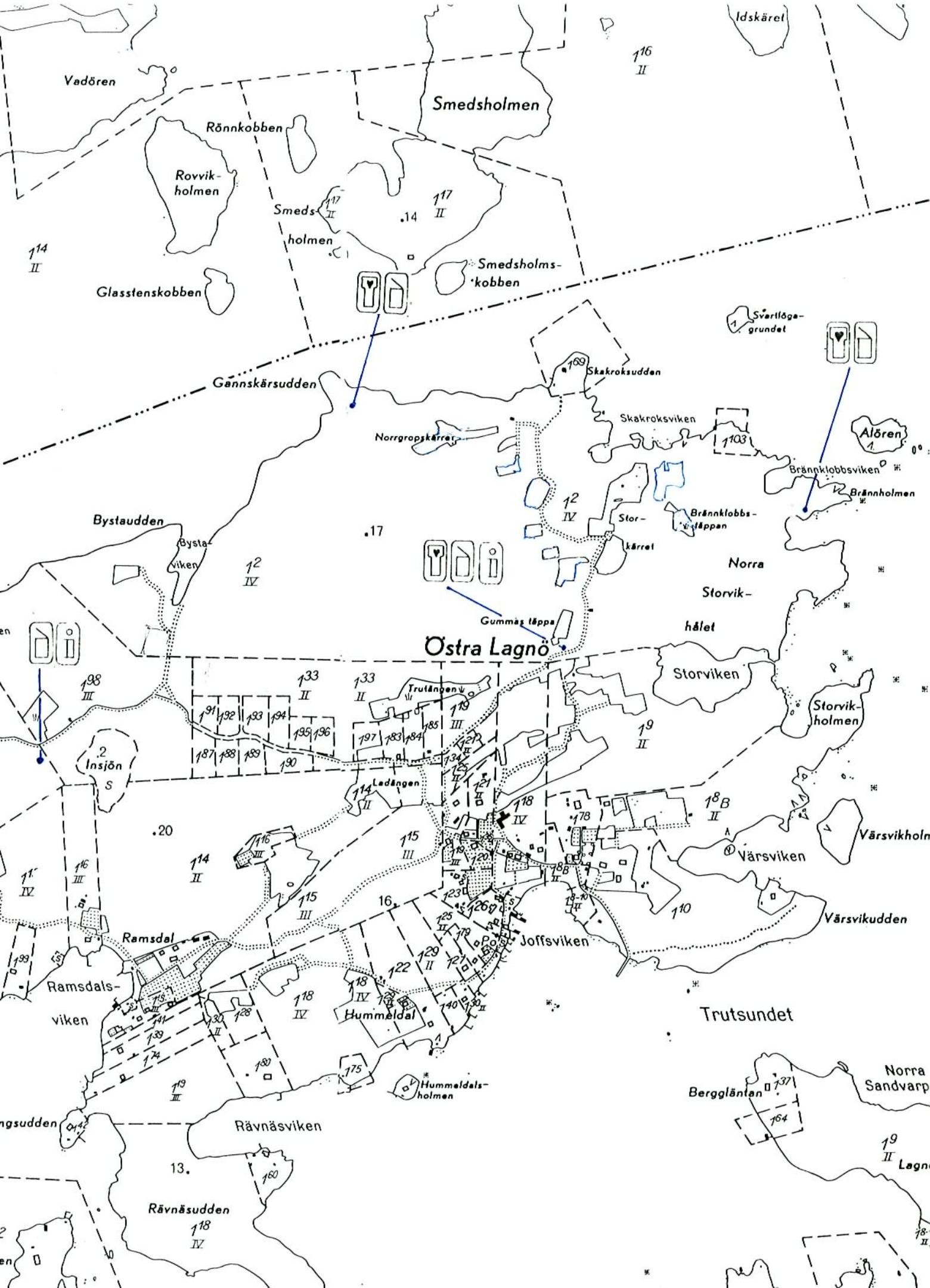
ALDOO S.N.

JUSTERÖ S.N.

Fjä

Jutg

FÅGELSKYDDSSOMRÅDE LÅNGNÄSHOLMARNAS

Bilaga 2:b.

(Tillhör länsstyrelsens beslut
1989-03-25 med D.nr. 11.1211-
-768-86).

Gräns som utgår

Ny gräns

Kvarnstens
holmen

Kvarnstens-
kärret

Långnäs-
holmarna

Norrudden

Norr-
viken

SJÄLBOTNA

Långviksgrundet

Båtsviken

Träsket

Rovvik-
holmen

Kobben

Skålviken

Lilla skålviks-
holmen

Glasstens-
kobben

Långtarmen

Gannskars-
udden

Stora
Skålviksholmen

Bystudden

Teckenförklaring

= Fågelskyddsområdets gränser.

Förbud att landstiga på öarna
samt att färdas på vattenområdet
inom markerat område under tiden

1.2 - 15.8